

KONIEC EPOKI KLATKOWEJ

DLACZEGO UE MUSI **POŁOŻYĆ KRES**
ZAMYKANIU ZWIERZĄT W KLATKACH

WPROWADZENIE

W całej Unii Europejskiej setki milionów zwierząt hodowlanych przez całe życie uwięzione są w maleńkich, jałowych klatkach. Wiele milionów innych spędza w klatkach zchną część swojego życia. Te nieludzkie systemy hodowli ograniczają wiele naturalnych instynktów zwierząt i stanowią smutną refleksję nad naszym społeczeństwem.

W klatkach żyją nie tylko kury nioski. Miliony królików, świń, przepiórek, kaczek i gęsi, czujących istot, zdolnych do odczuwania bólu i radości, doświadczają niewyobrażalnego cierpienia, zamknięte w klatkach na terenie całej Unii Europejskiej. Przystarzałe warunki hodowli i ciasnota w jakiej żyją zwierzęta, poważnie zagrażają ich życiu i dobrostanowi, odbierając tym czującym istotom szansę na godne życie.

Europejczycy, zapytani o swoje poparcie dla lepszej ochrony zwierząt gospodarskich i sprawy ich dobrostanu, odpowiedzieli, że chcą takiej zmiany. Aż 94% mieszkańców Europy uważa, że ochrona dobrostanu zwierząt hodowlanych jest ważna, a 82% uważa, że zwierzęta te powinny być lepiej chronione.

Niniejszy raport wyjaśnia, dlaczego Unia Europejska musi położyć kres hodowaniu zwierząt gospodarskich w klatkach i co zrobić, aby tak się stało.

CZAS WYRAZIĆ SWÓJ SPRZECIW I ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ!

Maciory zamknięte w kojcach

© Compassion in World Farming

„Ponieważ zwierzęta są istotami czującymi, formułując i wdrażając unijne przepisy dotyczące rolnictwa, rybołówstwa, transportu, rynku wewnętrznego, badań i rozwoju technologicznego oraz polityki kosmicznej, Unia i państwa członkowskie, muszą w pełni uwzględniać wymogi dobrostanu zwierząt...”

STRESZCZENIE

- W UE ponad 300 milionów zwierząt spędza całe lub większość swojego życia w klatkach – są to m.in. maciory zamykane w kojcach porodowych, czy kury nioski zamknięte w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”.
- Wybitni naukowcy zajmujący się dobrostanem zwierząt są jednomyślni co do tego, że zamykanie zwierząt w klatkach znacznie pogarsza warunki ich życia.
- Nauka dostarcza nam dowodów na to, że zamykanie zwierząt w klatkach jest okrucieństwem; zwierzęta są czującymi istotami, zdolnymi do odczuwania bólu i radości. Takie systemy hodowlane powodują ogromne cierpienie, odbierając zwierzętom uwiecznionym w klatkach kontrolę nad swoim życiem i możliwość swobodnego poruszania się, oraz uniemożliwiając im niemal wszystkie naturalne dla nich zachowania.
- Zdaniem społeczeństwa, należy zrobić więcej dla ochrony zwierząt hodowlanych. Aż 94% mieszkańców Europy uważa, że ochrona dobrostanu zwierząt hodowlanych jest ważna, a 82% uważa, że zwierzęta hodowlane powinny być lepiej chronione.
- Wiele systemów hodowli różnych gatunków zwierząt nadal skrajnie ogranicza swobodę przemieszczania się. Są to m.in. hodowle świń, gdzie maciory zmuszane są do opieki nad prosiętami w kojcach, hodowle królików i przepiórek spędzających całe życie w jałowych klatkach, czy hodowle kaczek i gęsi zamkniętych w klatkach, gdzie karmi się je siłą na potrzeby produkcji foie gras.
- Choć w 2012 r. wszedł w życie zakaz używania jałowych klatek bateryjnych na terenie UE, ponad połowę hodowlanych w celach komercyjnych kur niosek trzyma się w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”. Także stada hodowlane i pisklęta zamykane są w klatkach – często jałowych.
- Cielęta trzymane są pojedynczo w kojcach przez pierwsze 8 tygodni ich życia.

- Prawodawstwo UE dotyczące zwierząt gospodarskich stanowi, że „swoboda przemieszczania się zwierząt (...) nie może być ograniczona w sposób powodujący niepotrzebne cierpienie”. Stanowi również, że „gdy zwierzę jest stale lub regularnie zamknięte, należy mu zapewnić przestrzeń odpowiednią do jego potrzeb fizjologicznych i etologicznych, zgodnie z ustalonym doświadczeniem i wiedzą naukową”. Każdy z systemów ograniczających swobodę przemieszczania się, opisany w niniejszej broszurze, stanowi naruszenie tych przepisów, a mimo to, systemy te nadal są rutynowo stosowane w wielu państwach członkowskich.
- Niektóre postępowe państwa członkowskie UE wprowadziły już przepisy krajowe zakazujące niektórych form hodowli w klatkach. Używanie jakichkolwiek klatek dla macior (koców indywidualnych i koców porodowych) zabronione jest w Szwecji, a używanie koców indywidualnych jest nielegalne w Wielkiej Brytanii. Stosowanie klatek wzbogaconych dla kur niosek jest zakazane w Luksemburgu, w Austrii zakaz ten zacznie obowiązywać od roku 2020, a w Niemczech od 2025. Detaliści w całej Europie przechodzą na jaja od kur niehodowlanych w klatkach.
- Stworzenie prawodawstwa unijnego jest warunkiem koniecznym, by położyć kres nieludzkiej praktyce hodowania zwierząt w klatkach. Wzywamy każde państwo członkowskie do wdrożenia przepisów krajowych mających na celu wprowadzenie bardziej humanitarnej metody hodowli i zakazanie trzymania zwierząt gospodarskich w klatkach.

((Istnieje hierarchia potrzeb, a potrzeba swobodnego i dobrowolnego przemieszczania się znajduje się wśród tych podstawowych, co oznacza, że żadne środki mające zapewnić zwierzętom dobrostan, nie mogą zastąpić swobody przemieszczania się. Bez możliwości poruszania się, życie nie ma sensu.))

Andrzej Elżanowski
Profesor Zoologii
Uniwersytet Warszawski

CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ.

SKRAJNE OGRANICZENIE SWOBODY PORUSZANIA SIĘ

Ponad 300 milionów zwierząt hodowlanych – w tym kur, przepiórek, królików, świń i kaczek – co roku więzionych jest w klatkach na fermach na terenie całej UE.

Trzymanie zwierzęcia w klatce jest formą nieuchronnego i całkowitego zamknięcia, wskutek czego zwierzę jest zależne wyłącznie od osoby zapewniającej mu żywność, wodę i minimalne wygody. Klatka pozbawia je autonomii, poważnie ograniczając jego zdolność do zaspokajania podstawowych potrzeb behawioralnych, fizycznych i psychicznych.

Zwierzęta hodowlane są istotami czującymi. Oznacza to, że mają zdolność odczuwania: mogą doświadczać wielu emocji, takich jak radość, strach, ból i cierpienie. Zwierzęta hodowlane mogą również uczyć się na podstawie doświadczeń, rozwiązywać problemy i tworzyć ścisłe więzi społeczne – podobne do przyjaźni u ludzi. Klatki zagrażają podstawowym aspektom ich egzystencji i redukują zwierzę do zwykłej jednostki produkcyjnej.

Profesor Christine Nicol z Wydziału Weterynarii Klinicznej Uniwersytetu w Bristolu tak mówi o “niezwykłych zdolnościach poznawczych i umiejętności modyfikacji zachowania” choćby kurczaka: “Wyzwaniem, jakie przed nami stoi, jest nauczenie innych, że każde zwierzę, które zamierzamy zjeść lub wykorzystać, jest złożoną istotą, i zgodnie z tą wiedzą należy zmienić naszą kulturę rolniczą”.

Kurki nioski w klatce wzbogaconej

Maciora w kojcu z prosiętami

© Compassion in World Farming

© Compassion in World Farming

DLACZEGO TRZYMANIE ZWIERZĄT W KLATKACH JEST ZŁE?

Klatki odseparowują od siebie poszczególne zwierzęta (z natury społeczne), np. króliki hodowlane, cielęta w wieku do 8 tygodni i maciory we wczesnej ciąży.

Klatki są przeważnie jałowe. Zwykle zbudowane są wyłącznie z metalowych prętów i siatkowej lub betonowej podłogi, znajdują się w nich także dozowniki paszy i wody. Żyją w nich m.in. maciory, przepiórki, króliki mięsne i przeznaczone do rozrodu króliki płci żeńskiej.

Klatki zapewniają bardzo ograniczoną przestrzeń, czasami zarówno w pionie, jak i w poziomie. Trzymane w nich króliki hodowlane nie są w stanie usiąść ani stać, a maciory nie mogą się obrócić ani chodzić.

Klatki mogą być modułowe i zwykle układane są rzędami w stodole. Trzymanie tak wielu zwierząt blisko siebie nawzajem może zwiększyć prawdopodobieństwo rozprzestrzeniania się chorób i prowadzić do złych warunków środowiskowych, na przykład niskiej jakości powietrza.

Zwierzętazymane w klatce żyją w ciasnych grupach. Tak dzieje się choćby w przypadku przepiórek i królików hodowlanych na mięso. Utrudnia to zwierzętom poruszanie się i odpoczynek.

Klatki uniemożliwiają wykonywanie ważnych ćwiczeń, co prowadzi do problemów zdrowotnych, takich jak niska gęstość kości, na przykład u macior, królików i kur niosek, oraz niemożności zaspokojenia potrzeb psychicznych poprzez ograniczenie zachowań naturalnych dla zwierzęcia.

Czołowi eksperci ds. dobrostanu zwierząt również skrytykowali systemy klatkowe.

„Maciora zamykana w klatce podczas porodu, nie może opuszczać grupy, znaleźć miejsca na gniazdo, nie może też zdobyć i ułożyć materiału gniazdowego – a do tego dąży jej fizjologia i zachowanie. Co za tym idzie, reaguje dużym stresem. Staje się bardziej podatna na choroby, a poród trwa dłużej, co może również zagrozić dobru potomstwa.”

Profesor Bo Algers, weterynarz i profesor emerytowany w Katedrze Higieny Zwierząt na Wydziale Środowiska i Zdrowia Zwierząt Szwedzkiego Uniwersytetu Rolniczego.

Jak wynika z ostatniego raportu Eurobarometru, poprawa dobrostanu zwierząt gospodarskich cieszy się ogromnym społecznym poparciem – 94% mieszkańców Europy uważa, że ochrona zwierząt gospodarskich jest ważna, a 82% uważa, że zwierzęta hodowlane powinny być chronione lepiej niż obecnie. Co więcej, większość ludzi gotowa jest zapłacić więcej za produkty pochodzące z hodowli o wyższym standardzie dobrostanu zwierząt.

Obecnie wiele wiodących firm na świecie wstępuje się w opinie swoich klientów i rezygnuje z pozyskiwania produktów z hodowli klatkowych. Po przełomowej decyzji McDonalda z 2015 roku, zgodnie z którą do 2025 roku firma ma pozyskiwać jaja pochodzące wyłącznie z chowu bezklatkowego, setki amerykańskich firm – w tym Walmart, Nestlé i Starbucks – również zobowiązały się zrezygnować z pozyskiwania produktów z hodowli klatkowych. Kanadyjska Rada ds. Handlu Detalicznego zobowiązała się podjąć działania, wskutek których wszyscy kanadyjscy sprzedawcy detaliczni zrezygnują z pozyskiwania produktów z hodowli klatkowych.

Od tamtej pory podobne zobowiązania podjęło wiele firm z całej Europy. Setki największych przedsiębiorstw i marek w UE, w tym Danone, Nestlé, Aramark, Lidl i Sodexo, zobowiązały się do pozyskiwania jajek pochodzących wyłącznie z chowu bezklatkowego na terenie całego regionu.

Unia Europejska nie może pozostać w tyle.

Dzięki bezkompromisowym kampaniom i badaniom przeprowadzonym przez organizację Compassion in World Farming, podjęto już pewne działania na rzecz wyprowadzenia unijnego rolnictwa z wieków ciemnych. Ostatnie zwycięstwa to wprowadzony w 2007 roku zakaz używania kojców dla cieląt. Stosowanie jałowych klatek bateryjnych dla kur niosek zostało zakazane w 2012 r., a częściowy zakaz stosowania kojców dla macior wprowadzono w 2013 r. Od 2021 r. we wszystkich gospodarstwach ekologicznych w całej UE obowiązywać będzie zakaz stosowania klatek. Co istotne, podpisany w 2009 r. Traktat Lizboński UE uznał zwierzęta za istoty czujące. Oznacza to, że przed przyjęciem jakichkolwiek nowych przepisów, ich dobro należy brać pod uwagę.

POSZCZEGÓLNE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE POCZYNIŁY NASTĘPUJĄCE POSTĘPY:

- Stosowanie tak zwanych klatek “wzbogaconych” dla kur jest zakazane w Luksemburgu, zostanie zakazane w Austrii w 2020 roku, a w Niemczech w 2025 roku.
- Stosowanie kojców porodowych zostało całkowicie zakazane w Wielkiej Brytanii i Szwecji, w Holandii ich stosowanie dozwolone jest wyłącznie przez pierwsze cztery dni po inseminacji. Duńskie ustawodawstwo zezwala jedynie na trzymiesięczne zamknięcie maciory podczas rui w nowopowstałych miejscach w których zwierzęta są trzymane, a począwszy od roku 2035, zasada ta będzie obowiązywać we wszystkich systemach hodowli.
- Zakaz stosowania kojców porodowych obowiązuje w Szwecji. Do 2020 roku

w Danii do kojców porodowych ma trafić nie więcej niż 10% stada hodowlanego.

- W Austrii stosowanie klatek dla królików mięsnych zabronione jest od 2012 roku. Do 2025 roku w Belgii króliki nie będą już trzymane w klatkach. W roku 2016 w Holandii zakazano stosowania klatek jałowych. W Niemczech zostaną one zakazane w 2024 roku.

Są to jednak wyjątki: systemy klatkowe stosowane są nadal w całej UE. Eksperci, naukowcy i opinia publiczna są jednomyślni – stosowanie klatek jest okrutne, przestarzałe i niepotrzebne. Z ich stosowania powinny zrezygnować wszystkie gospodarstwa rolne w UE, decydenci zaś muszą pomóc we wprowadzeniu tej zmiany, inicjując i wspierając stworzenie nowych przepisów na miarę rolnictwa XXI wieku.

„ Świat zwierząt pełen jest oddychających i odczuwających istot, które nie tylko żyją, ale i przeżywają swoje życie. Każdy próbuje sobie radzić – najeść się, znaleźć schronienie, rozmnażać się, szukać tego, co dobre i unikać tego co złe. Gra toczy się o stawkę, którą stanowi wiele dobrych rzeczy: jedzenie, woda, ruch, odpoczynek, schronienie, słońce, cień, odkrywanie, oczekiwanie, interakcja społeczna, zabawa i seks. A ponieważ zdobywanie tych dóbr jest przystosowawcze, ewolucja wyposaża zwierzęta w zdolność doświadczania zdobytych korzyści. Podobnie jak my, są poszukiwaczami przyjemności. ”

Dr Jonathan Balcombe, naukowiec badający zachowanie zwierząt, *Rozkoszne Królestwo – Zwierzęta i natura dobrego samopoczucia*

KRÓLIKI

Prawie 120 milionów królików hodowanych jest w celach komercyjnych na terenie samej UE i prawie wszystkie przez całe życie zamknięte są w klatkach. Każdy królik zamknięty jest w przestrzeni tak małej, że jego podstawowe i naturalne zachowania są poważnie upośledzone. Niektóre króliki nie mogą się nawet wyprostować. To okrucieństwo na ogromną skalę jest całkowicie niepotrzebne. Istnieją bardziej humanitarne rozwiązania dla hodowli komercyjnych.

“ Warunki, w jakich króliki są trzymane i hodowane w wielu miejscach w Europie, bywają niehumanitarne, przerażające i niezdrowe; są hańbą dla odpowiedzialnej hodowli, o czym świadczy częstość występowania chorób fizycznych i psychicznych oraz niezamierzonych strat... ”

Profesor David Morton, Komandor Orderu Imperium Brytyjskiego, przewodniczący Grupy Roboczej przy Europejskim Urzędzie Bezpieczeństwa Żywności, opracowującej Raport Naukowy dot. Wpływu Systemu Hodowli na Zdrowie i Dobrostan Królików Hodowlanych; Profesor Emerytowany, Wydział Nauk Biologicznych, University of Birmingham, Wielka Brytania

© Compassion in World Farming / królik wolnowybiegowy we Francji

Nędza życia w klatkach

Prawie wszystkie króliki hodowane na terenie UE zamknięte są w jałowych drucianych klatkach, tak przepełnionych, że każdy królik przebywa na przestrzeni mniejszej niż kartka papieru formatu A4. Oznacza to, że możliwości ruchowe zwierząt są poważnie ograniczone; nie mogą nawet przyjmować wielu naturalnych dla nich pozycji, takich jak wyciągnięcie się w pozycji leżącej lub wyprostowanie się z nastawieniem uszu. Praktycznie nie mają możliwości wykonywania ćwiczeń, co może skutkować osłabieniem kości. Druty często powodują bolesne obrażenia nóg i stóp: z powodu tych właśnie ran samice przeznaczone do rozrodu często są ubijane.

Klatki uniemożliwiają królikom wiele ważnych naturalnych zachowań, takich jak: kopanie, ukrywanie się i żerowanie. Może to prowadzić do ogromnego stresu i nienaturalnych zachowań, takich jak przesadnie częste lizanie futra i nagminne gryzienie klatki.

Wiele królików umiera lub jest młodo odłowionych. Zastępują je kolejne. W celu zmniejszenia częstotliwości występowania chorób dróg oddechowych i jelit, stosuje się duże ilości antybiotyków. Mimo to, wskaźnik śmiertelności wśród królików nadal jest niedopuszczalnie wysoki.

Alternatywy o wyższym dobrostanie

Niektóre postępowe państwa członkowskie UE stosują pionierskie rozwiązania w zakresie wyższego standardu hodowli jako alternatywy dla hodowli królików w klatkach.

Belgia postawiła na hodowlę parkową, odpowiadając tym samym na rosnące obawy społeczeństwa związane ze stosowaniem konwencjonalnych klatek jałowych. Hodowla parkowa zapewnia pojedynczemu królikowi więcej miejsca niż klatka, podłogi są wygodniejsze, nie ma ograniczeń co do tego, jak bardzo zwierzę może się rozciągnąć; królik może kicać i ukrywać się w przeznaczonych do tego rurach. Duże platformy umożliwiają królikom skakanie na różną wysokość, mogą pogryzać przygotowane w tym celu bloki, a siano i słoma dostarczają im błonnika wspomagającego trawienie.

Choć żaden istniejący system hodowli nie zaspakaja w pełni behawioralnych potrzeb królików, system parkowy zapewnia królikom mięsny większy dobrostan – w przypadku samic przeznaczonych do rozrodu, hodowla w kojcach i grupach jest też lepszym rozwiązaniem niż system klatek.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich królików hodowanych w UE. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań w celu zakazania umieszczania w klatkach królików i zapewnienia, że będą one hodowane w bardziej humanitarny sposób.

61 milionów królików hodowanych jest w chowach “przydomowych” na terenie UE. Rządy poszczególnych krajów nie rejestrują tego, gdzie trzymane są te króliki; przyjmuje się jednak, że wiele milionów królików zamkniętych jest w klatkach lub w skrzynkach. Państwa członkowskie muszą zobowiązać się do ewidencjonowania systemów hodowania królików w chowach przydomowych. Nowe przepisy zakazujące stosowania klatek i innych jałowych systemów hodowli zamkniętej powinny dotyczyć chowu także tych królików.

Króliki w jałowej klatce

© Compassion in World Farming

Ustawodawstwo

Hodowla królików w klatkach jest okrucieństwem i należy stopniowo z niej rezygnować. Obecnie nie istnieją obowiązujące w całej UE przepisy dotyczące ochrony królików.

Niektóre państwa członkowskie poczyniły jednak pewne postępy. W 2016 r. Belgia zakazała stosowania klatek dla królików mięsnych, a do 2025 roku wycofane zostaną klatki do hodowli samic przeznaczonych do rozrodu. Austria, Wielka Brytania, Niemcy i Holandia wprowadziły przepisy krajowe, stanowiące pewien krok w kierunku ochrony dobrostanu królików.

© Compassion in World Farming

UJAWNIONA NAJPILNIEJ STRZEŻONA TAJEMNICA HODOWLI PRZEMYSŁOWEJ

2014: Działacze Compassion In World Farming odwiedzili incognito 16 przemysłowych ferm królików w pięciu krajach: Włoszech, Grecji, Czechach, Polsce i na Cyprze.

Byli tam świadkami przerażającej skali cierpienia.

“ Typowa ferma królików. Drzwi są otwarte, a muchy brzęczą wokół twarzy. Siedzą na wszystkich klatkach i na obiektywie mojego aparatu. Poza tym, widzisz pyszczki pozbawionych nadziei, tysięcy królików upchniętych w rzędy klatek z zerowym wzbogaceniem. ”

Relacja naocznego świadka z organizacji Compassion, opisującego fermę królików w Polsce.

Brudny interes: W wielu przypadkach ciała martwych królików gniły wśród żywych zwierząt i wielkich stosów odchodów.

Okrutny przemysł: Króliki były zamknięte w maleńkich klatkach z gołego drutu, powodującego urazy, co narażało zwierzęta na stres i uniemożliwiło im ich naturalne zachowania.

DZIAŁAJ
TERAZ

W 2017 r. Parlament Europejski przyjął raport, w którym uznano jałowe klatki bateryjne za nieodpowiedni system hodowli królików i który wzywał Komisję Europejską do opracowania przepisów chroniących króliki hodowlane.

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich hodowanych w Europie królików. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań mających na celu zakazanie umieszczania królików w klatkach i zapewnienia humanitarnej ich hodowli.

DLACZEGO CZAS
ZAKOŃCZYĆ
EPOKĘ KLATKOWĄ
KRÓLIKÓW W UE

■ **Za kratkami:** Króliki spędzają całe życie w klatkach. Samice przeznaczone do rozrodu ubijane są w wieku około 10 miesięcy. Samce przeznaczone do rozrodu mogą być trzymane przez okres do 6 lat.

■ **Malutka przestrzeń:** Każdy (mięsny) królik zajmuje przestrzeń o powierzchni zaledwie 450-600 cm², czyli mniejszą niż kartka papieru formatu A4. Klatki mają zaledwie 28-35 cm wysokości. Samice przeznaczone do rozrodu zamykane są osobno w drucianych klatkach o wymiarach około 45 x 65 cm. Na takiej przestrzeni nie mogą się nawet położyć, nie mówiąc już o pojedynczym przeskoku.

■ **Jałowe klatki:** Wykonane są często z gołego metalowego drutu, nie ma w nich legowiska ani wzbogacenia.

■ **Wielkość królika:** Rozciągnięty w pozycji leżącej: 75 cm, w pozycji stojącej: 75 cm.

SYSTEMY TRZYMANIA KRÓLIKÓW

KLATKI JAŁOWE I WZBOGAĆCONE

ZŁE Poważnie ograniczają naturalne zachowania zwierząt. Wyjątkowo wąskie klatki w znacznym stopniu ograniczają możliwość przemieszczania się, przez co króliki mogą jedynie położyć się i wstać. **W klatkach nie ma ściółki ani innych form wzbogacenia.**

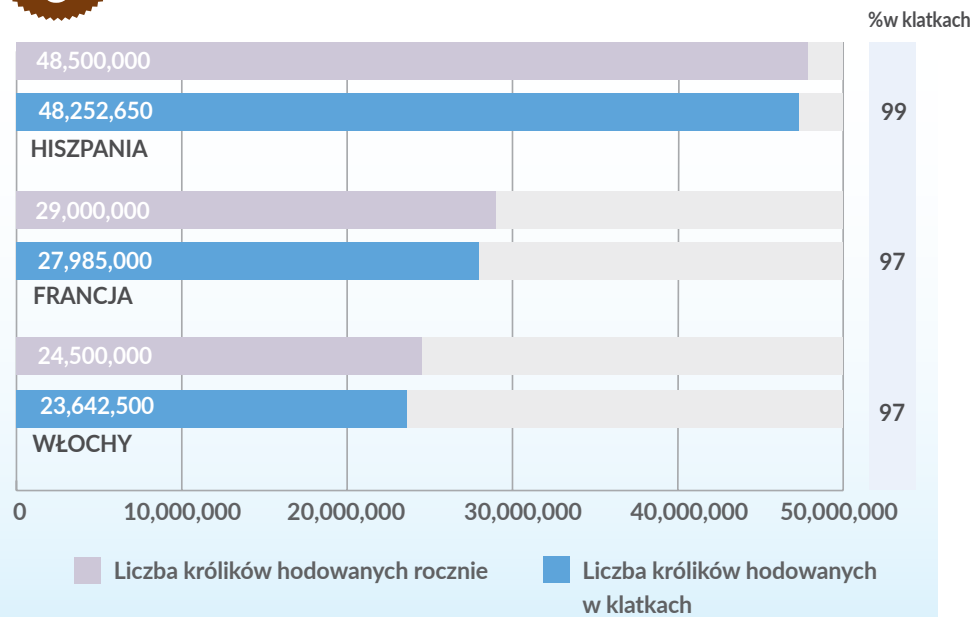
WOLNY WYBIEG, KOJCE ZEWNĘTRZNE I SYSTEMY PARKOWE

LEPSZE Zapewniają miejsce na normalne zachowania, takie jak kicanie, oraz dostęp do roślinności w celu wypasu. Istnieje jednak zwiększone ryzyko narażenia na pasożyty, choroby i atak drapieżników. Częścią systemów parkowych są platformy

umiejscowione na różnych poziomach, wygodniejsze podłogi, bloki do gryzienia, oraz siano i słoma dostarczające królikom błonnika. Hodowla grupowa ma zasadnicze znaczenie dla psychicznego dobrostanu samic.

TOP
3

EUROPEJSKICH PRODUCENTÓW KRÓLIKÓW

KURY NIOSKI

W gospodarstwach komercyjnych w UE żyje ok. 400 milionów kur niosek. Ponad połowa z nich zmuszona jest żyć w zatłoczonych klatkach. Każdy ptak żyje na przestrzeni niewiele większej od kartki papieru formatu A4. Jest to całkowicie niepotrzebne. Kury muszą żyć poza klatkami i należy je hodować w bardziej humanitarny sposób.

„Bardzo liczyłem na to, że [klatki wzbogacone]... rozwiążą wiele problemów związanych z dobrostanem zwierząt, ale klatki wzbogacone przeznaczone do chowu komercyjnego, zupełnie nie spełniają tych oczekiwań...”

Ian Duncan, profesor emerytowany, emerytowany kierownik katedry Dobrostanu Zwierząt, Uniwersytet Guelph, Ontario, Kanada

Nędza życia w klatkach

210 milionów kur hodowanych trzymany jest w tak zwanych klatkach „wzbogaconych”. Zostały zaprojektowane tak, by zaspakajać potrzeby behawioralne kur, ale wskutek niedociągnięć w prawie i ograniczeń wynikających z braku przestrzeni w pionie i wysokiej liczebności obsady, naturalne odruchy kur są nadal poważnie ograniczone.

Życie kuryzymanej w klatce „wzbogaconej” pozbawione jest sensu. Ma niewiele okazji do ćwiczeń, nie może też latać. W klatkach powinno znajdować się miejsce do drapania, ale prawo nie określa jak duży powinien być ten obszar, często jest więc jak najmniejszy. Materiał do drapania dostarczany jest rzadko. Gdyby jednak był, wskutek zatłoczenia, pojawiłby się problem wynikający z dużej ilości kurzu.

Ptaki nie mogą kąpać się w piasku, a żerdzie nie znajdują się na tyle wysoko, aby spełniały swoją główną funkcję, tj. aby kury mogły sięgać na tyle wysoko, by nie czuły się zagrożone przez drapieżniki.

Niewłaściwie umiejscowione żerdzie mogą również utrudniać ruch lub sprawiać, że kury będą narażone na dziobanie od dołu. Zatłoczenie hamuje podstawowe zachowania, takie jak trzepotanie skrzydłami. Poważne ograniczenie naturalnego zachowania może prowadzić do frustracji i powtarzalnych zachowań. Brak aktywności fizycznej może prowadzić do problemów fizycznych, takich jak osłabienie kości.

Klatki łączone

Systemy „łączone” lub „wymienne” to wielopoziomowe rzędy klatek, w których można otwierać drzwi, tworząc tym samym wielopoziomowy system przypominający ę lub w których drzwi można zamykać, tworząc ponownie system klatkowy.

Systemy łączone nie są właściwą alternatywą dla chowu bezklatkowego z następujących powodów:

- Zwykle nie ma w nich miejsca na rampy umożliwiające ptakom przejście między poziomami przy minimalnym ryzyku doznania obrażeń.
- Ptaki odpoczywające na żerdzi narażone są na dziobanie piór, ponieważ żerdź nie jest umiejscowiona na tyle wysoko, by siedzące na nich ptaki znalazły się poza zasięgiem ptaków znajdujących się poniżej. Żerdzie nie są też położone na tyle wysoko, aby ptaki czuły się bezpiecznie (z punktu widzenia ptaków, jest to podstawowa funkcja żerdzi).
- Przestrzeń na podłodze między poziomami nie jest wystarczająco szeroka, aby zapewnić odpowiedni obszar do drapania i kąpieli w piasku.
- System umożliwia trzymanie ptaków w klatkach rutynowo lub na stałe.
- W systemie tym panuje ścisk porównywalny z tym panującym w konwencjonalnych systemach klatkowych, w których ptaki są zamknięte.
- Rutynowe korzystanie z drzwi może potencjalnie prowadzić do zwiększenia frustracji i związanych z nią negatywnych zachowań wśród ptaków, wynikających z przemieszczania się między woliery a klatką.
- Brakuje im kluczowych cech i wyposażenia zachęcającego ptaki do istotnych zachowań, takich jak budowanie gniazd i drapanie.

Systemy łączone nie stanowią zadowalającego rozwiązania i prawdopodobnie nie zostaną uznane za właściwą alternatywę przez wiarygodne podmioty, mające na celu poprawę dobrostanu zwierząt.

Alternatywy o wyższym standardzie

Kurniki i woliery poprawiają dobrostan kur niosek, umożliwiając im naturalne zachowania, takie jak: żerowanie, drapanie i kąpiel w piasku. Zapewniają także znacznie większą swobodę ruchów podczas aktywności: latania, biegania i trzepotania skrzydłami. W UE kurniki

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii stworzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich kur niosek hodowanych w UE. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych kroków w celu zakazania używania klatek w produkcji jaj i zapewnienia, że kury będą hodowane w bardziej humanitarny sposób.

i woliery mają niższą gęstość obsady niż systemy klatkowe. Na metr kwadratowy przypada w nich dziewięć kur, zaś w systemie klatkowym na metr kwadratowy przypada 13 kur.

W systemach wolnowybiegowych kury trzymane są w kurnikach, jak powyżej, ale w ciągu dnia mają również dostęp do pastwisk zewnętrznych, często obejmujących drzewa i krzewy.

Systemy wolnowybiegowe i ekologiczne zapewniają więcej okazji do aktywności, badania terenu i żerowania; kury mogą uzupełnić swoją dietę roślinnością i owadami. Mogą również kąpać się w piasku i drapać w ziemi, a także korzystać ze świeżego powietrza i światła słonecznego.

Prawodawstwo

W 2012, po długiej kampanii prowadzonej przez organizację CIWF oraz inne organizacje zajmujące się dobrostanem zwierząt, zakaz stosowania klatek jałowych wszedł w życie na terenie całej UE.

UE nadal dopuszcza jednak stosowanie tak zwanych klatek “wzbogaconych”. Kilka państw członkowskich poczyniło jednak postępy: w Luksemburgu stosowanie klatek wzbogaconych jest zakazane, w Austrii klatki wzbogacone zostały niemal całkiem wycofane, a całkowity zakaz ich stosowania zacznie obowiązywać od 2020 roku, w Niemczech stosowanie klatek wzbogaconych zostanie zakazane od 2025 roku (w wyjątkowych przypadkach od 2028 r.). Oznacza to, że około połowa hodowanych w UE kur niosek nadal żyje w klatkach.

Oprócz 400 milionów kur żyjących w gospodarstwach komercyjnych, szacuje się, że w 2013 roku, ok. 59 milionów kur żyło w mniejszych stadach (tj. liczących mniej niż 350 kur na gospodarstwo). Część z nich prawdopodobnie zostanie zamknięta w klatkach, a przepisy dotyczące hodowlanych kur niosek nie mają zastosowania w przypadku mniejszych stad. Oznacza to, że klatki

przeznaczone dla tych kur mogą być jałowe i nie muszą spełniać kryterium minimalnego rozmiaru.

Oprócz 210 milionów dorosłych kur, każdego roku hodowanych w klatkach, w klatkach żyją także miliony kurcząt i młodych kur. Ich dobrostanu nie chronią żadne konkretne przepisy, co oznacza, że i one mogą być trzymane w klatkach jałowych, niespełniających kryterium minimalnej wielkości.

Obecne prawodawstwo dotyczące kur niosek nie obejmuje:

- Stad liczących mniej niż 350 kur;
- Młodych kur (kur nieskładających jeszcze jaj);
- Stad hodowlanych;
- Innych gatunków drobiu.

Komisja Europejska musi dołożyć starań, by nowe przepisy obejmowały ochroną wszystkie kury nioski, niezależnie od wielkości stada i etapu produkcji.

Kury we “wzbogaconych” klatkach

DZIAŁAJ
TERAZ

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich kur niosek hodowanych w Europie. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań na rzecz zaprzestania stosowania klatek w produkcji i zapewnienia humanitarnej hodowli kur. Przepisy zabraniające stosowania klatek powinny dotyczyć także stad przydomowych.

Zgodne z prawem, ale niewłaściwe: podczas gdy wiele odwiedzanych gospodarstw spełnia wymogi dyrektywy, stosując tzw. klatki “wzbogacone”, nie spełniają one kryteriów dobrostanu hodowanych zwierząt.

Działacze dostrzegli kury, których dzioby zostały znacznie przycięte, a ciała częściowo oskubane z piór. Zwierzęta były bardzo niespokojne i lękliwe w kontaktach z ludźmi, podczas gdy inne były zbyt chore, by się poruszać.

Ptaki stłoczono w klatkach, co poważnie ograniczało ich ruch.

DŁUGA DROGA DO
WOLNOŚCI

2012: weszła w życie dyrektywa UE w sprawie kur niosek, zakazująca stosowania na terenie UE jałowych klatek bateryjnych.

2015: Działacze organizacji CIWF odwiedzili incognito cztery państwa członkowskie UE, chcąc przekonać się, co w Europie należy rozumieć pod pojęciem “klatki wzbogacone” dla kur niosek.

W filmie nakręconym w dziesięciu gospodarstwach we Francji, Włoszech, Czechach i na Cyprze, ukazali nieustające cierpienie milionów kur hodowanych w klatkach.

DLACZEGO CZAS
ZAKOŃCZYĆ
EPOKĘ KLATKOWĄ
KUR NIOSEK W UE

■ **Za kratami:** Kury nadal spędzają cały okres swojego życia, w którym składają jaja, w tak zwanych klatkach “wzbogaconych”. W ten sposób hodowanych jest ponad 50% z 400 milionów kur żyjących w unijnych jednostkach komercyjnych.

■ **Minimalna przestrzeń:** W klatce wzbogaconej kura ma zapewnione jedynie 750 cm² przestrzeni; to niewiele więcej niż kartka papieru formatu A4. Minimalna wysokość klatki wynosi tylko 45 cm.

■ **Ograniczenia behawioralne:** Kury nie mogą swobodnie biegać, latać, żerować w ziemi, kąpać się w piasku ani korzystać ze świeżego powietrza lub światła słonecznego.

■ **Średnia wielkość kury:** Rozpiętość skrzydeł: 76 cm; wysokość: 25 cm – 38 cm

SYSTEMY HODOWLI KUR NIOSEK

KLATKI WZBOGAČONE I KOLONIJNE

ZŁE Poważnie ograniczają naturalne zachowania, takie jak aktywność i kąpiele w piasku. Każda kura żyje na przestrzeni niewiele większej niż wielkość kartki formatu A4.

KURNIKI

LEPSZE Pozwalają na pewne zachowania naturalne dla kur, takie jak żerowanie, drapanie i kąpanie się w piasku.

WOLNY WYBIEG I HODOWLA EKOLOGICZNA

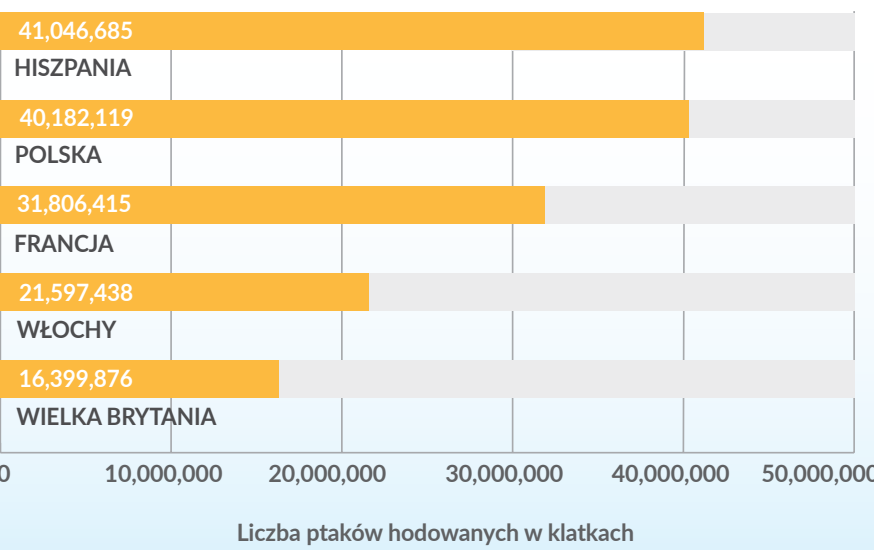
NAJLEPSZE Umożliwia ptakom pełen zakres zachowań, dostęp do zewnętrznych pastwisk i wystarczającą przestrzeń do aktywności.

ZMIANY W BRANŻY

Setki największych sklepów i marek w UE — w tym Danone, Nestlé, Aramark, Lidl i Sodexo — zobowiązały się do pozyskiwania wyłącznie jajek bezklatkowych w całym regionie.

TOP 5
KOMERCYJNYCH HODOWCÓW KUR NIOSEK
STOSUJĄCYCH CHÓW KLATKOWY W UE

MACIORY

Na terenie UE żyje około 12 milionów macior. Większość z nich spędza niemal połowę każdego roku zamknięta w klatkach, w których nie może się nawet obrócić. Większość macior zamknięta jest w klatkach przez około pięć tygodni na etapie wczesnej ciąży. Następnie na około tydzień przed porodem zostają ponownie zamknięte na kolejnych pięć tygodni. Rodzą prosięta w klatce i karmią je przez jej pręty. Po uwolnieniu są inseminowane, a cykl klatkowy rozpoczyna się od nowa.

Maciory muszą żyć poza klatkami i należy je traktować w bardziej humanitarny sposób.

„Dowiedliśmy tego, że świnie mają wiele zdolności kognitywnych podobnych do tych, jakie wykazują inne bardzo inteligentne gatunki, takie jak psy, szympansy, słonie, delfiny, a nawet ludzie. Istnieją przekonujące dowody naukowe wskazujące na to, że musimy przemyśleć nasz ogólny stosunek do nich.”

Lori Marino, neuronaukowiec z Emory University

© iStockphoto

Klatki dla świń

Kojce indywidualne (znane również jako kojce inseminacyjne) to wąskie metalowe kojce, w których maciora zamknięta jest przez 5 tygodni na etapie wczesnej ciąży.

Przykład nienaturalnego zachowania macior zamkniętych w kojcach indywidualnych i gryzących kraty

Kojec porodowy to wąska metalowa skrzynia, w której maciora zamknięta jest począwszy od tygodnia poprzedzającego poród, do momentu odstawienia prosiąt od matki, tj. do 21-28 dnia ich życia. Kojec uniemożliwia jej kontakt z potomstwem. Jedyny kontakt ma podczas karmienia go na leżąco przez kraty kojca.

Maciora zamknięta w kojcu porodowym

Po odstawieniu prosiąt maciora zostaje wypuszczona z kojca porodowego, a po kilku dniach zostaje poddana ponownej inseminacji i powraca do kojca indywidualnego, gdzie cały cykl zaczyna się od nowa.

Nędza życia w klatkach

Uwięzione w kojcach maciory pozbawione są autonomii, uniemożliwia im się wiele podstawowych zachowań. Zostały zredukowane z wysoce wrażliwych zwierząt do klatkowych jednostek produkcyjnych. Takie życie pozbawione jest sensu.

Maciora zamknięta w kojcu przez pięć tygodni na etapie wczesnej ciąży, nie może wchodzić w prawidłową interakcję z innymi świniami i nie może wypróżniać się lub oddawać moczu poza miejscem odpoczynku. Nie może nawet chodzić, ani się obracać. Takie zamknięcie może prowadzić do nienaturalnych zachowań, takich jak: gryzienie krat, wzmożone pragnienie i apatia. Może również powodować osłabienie kości w konsekwencji braku ruchu i infekcje dróg moczowych, będące skutkiem leżenia we własnych odchodach.

Maciory rodzą niewiele ponad dwa razy w roku i spędzają od czterech do pięciu tygodni w kojcach porodowych – przed porodem, podczas i po porodzie. Istnieje ryzyko powstania ran i zmian chorobowych wskutek długotrwałego leżenia na twardym podłożu; często jest to goły beton. Podczas porodu maciora nie może nawet wykonać kilku kroków ani się obrócić, żeby zmienić pozycję. Kojce porodowe uniemożliwiają maciorom zaspokojenie naturalnej potrzeby przygotowania gniazda przed porodem, właściwej interakcji z prosiętami ani odsunięcia się od nich, by mogły odpocząć.

Niemożliwość zaspokojenia naturalnych instynktów może skutkować opóźnionym lub długotrwałym porodem, wyższym odsetkiem martwych urodzeń i ryzykiem okaleczenia prosiąt przez maciorę.

Alternatywy o wyższym standardzie

Alternatywa dla kojców indywidualnych: w UE 3,5 miliona ciężarnych macior z powodzeniem jest już hodowanych w grupach, w innych systemach hodowli. Zarówno w pomieszczeniach, jak i na wolnym wybiegu.

Dobry system trzymania świń zapewnia im interesujące środowisko, które pozwala na szeroki zakres zachowań. Maciory otrzymują materiał do rycia i żerowania, dodatkową przestrzeń wynoszącą co najmniej trzy metry kwadratowe na zwierzę i bardziej funkcjonalne obszary wydzielone w obrębie kojca, na przykład oddzielne miejsca na jedzenie, odpoczynek i aktywność.

Alternatywa dla kojców porodowych: Szacuje się, że 1,5 miliona macior prośnych

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających maciorom ochronę przed okrucieństwem, jakie stanowi hodowla w klatkach. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do pójścia za przykładem innych państw i wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania kojców indywidualnych i kojców porodowych, przy jednoczesnym zastąpieniu ich bardziej humanitarnymi rozwiązaniami.

z powodzeniem hodowanych jest we wzbogaconych środowiskach w okresie porodu i karmienia prosiąt. Mając zapewnioną przestrzeń i ściółkę, maciory mogą zgodnie ze swoją naturalną potrzebą budować gniazdo przed porodem.

Są w stanie wchodzić w interakcje z prosiętami i mają miejsce na to, by odsunąć się od nich w razie potrzeby. Takie systemy są bardziej humanitarne i okazały się opłacalne.

Prawodawstwo

Do roku 2013 r. w większości krajów Unii Europejskiej korce indywidualne można było stosować przez cały okres ciąży macior. Obecnie dyrektywa UE w sprawie świń zakazuje stosowania korców indywidualnych po pierwszych czterech tygodniach od inseminacji. Maciory muszą być trzymane w grupach aż do tygodnia poprzedzającego poród.

Używanie korców indywidualnych zostało całkowicie zakazane w Szwecji w 1988 roku, w Wielkiej Brytanii w 1999 roku, a w Norwegii w 2000 roku.

Maciora musi urodzić w kocu porodowym i spędzić w nim około 4-5 kolejnych tygodni

W Holandii korców indywidualnych można używać tylko przez maksymalnie cztery dni. We wszystkich nowych hodowlach świń założonych w Danii od 2015 r. można używać korców indywidualnych przez okres do 3 dni, a do 2035 roku przepisy te mają objąć wszystkie istniejące hodowle.

Stosowanie korców porodowych jest zabronione w Norwegii (można zamykać w nich szczególnie niespokojne maciory na okres do 7 dni, ale prawie nigdy nie jest to konieczne) i Szwecji. Korce nie są też używane w Szwajcarii. Do 2020 roku w Danii poza korcami porodowymi ma się znaleźć 10% macior.

W pozostałej części UE, stosowanie korców porodowych jest dozwolone i stosowane rutynowo przez okres do 5 tygodni na jedną ciążę.

Trudności w egzekwowaniu prawa

Władzom trudno jest ustalić, czy maciory trzymane są w korcach indywidualnych przez okres dłuższy niż jest to dopuszczalne. Niezależnie od tego, ile czasu zwierzęta spędzą w niezwykle ograniczających ruch korcach, jest to okres zbyt długi. A to, że maciory zamyka się na dłużej niż cztery tygodnie po inseminacji, czyni korce jeszcze bardziej niehumanitarnymi. Całkowity zakaz stosowania tych systemów znacznie poprawiłby dobrostan macior, a władzom ułatwiłby przestrzeganie przepisów.

REALIA ŻYCIA W KOJCACH

Maciory

W ciągu ostatnich kilku lat działacze organizacji Compassion odwiedzili wiele hodowli trzody chlewnej na terenie całej UE. Każda kolejna hodowla odwiedzana przez nich w 2017 r. ukazywała ogrom cierpienia, jakim jest życie świń w korcach porodowych i indywidualnych.

Maciory nie tylko nie były w stanie chodzić, ale nie mogły nawet swobodnie się położyć: metalowe pręty i słabe nogi z przerośniętymi raciami sprawiały, że było to bardzo trudne. Dziewięćdziesiąt procent macior ustawiono głowami do ściany, a plecami do korytarza. Często sprawiały wrażenie przerażonych hałasami i obecnością ludzi

chodzących po pomieszczeniach, nie były w stanie odwrócić się, by móc ujrzeć źródło strachu, lub by móc chronić swoje prosięta, jak nakazuje im instynkt.

Maciory mające wkrótce rodzić, próbowały przybrać dogodną pozycję, ale było to niemożliwe. W trakcie porodu nie mogły odwrócić się, rozciągnąć, a nawet położyć na miękkiej powierzchni.

Można było też dostrzec prosięta, które pozbawione możliwości żerowania, żuły ogonki macior; nie mogąc nawet odwrócić głowy, maciory nie mogły zareagować.

Zaobserwowano jak pozbawione możliwości naturalnego dla nich żerowania, maciory "przeżywają" powietrze i pręty klatek.

DZIAŁAJ TERAZ

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów, zapewniających maciorom ochronę przed okrucieństwem jakie stanowi hodowla w klatkach. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania korców indywidualnych i korców porodowych, przy jednoczesnym zastąpieniu ich bardziej humanitarnymi rozwiązaniami, takimi jak systemy hodowli wewnętrznej lub wolnowybiegowej.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ MACIOR W UE

- **Za kratami:** Co roku w UE hodzi się ponad 12 milionów macior. Około 85% z nich zamkniętych jest w korcach indywidualnych lub w korcach porodowych.
- **Średnia wielkość maciory:** szerokość: 40 cm; długość: 171cm
- **Wielkość korca indywidualnego/porodowego:** szerokość: 60 cm; długość 200-240cm

SYSTEMY HODOWLI ŚWIŃ

CHÓW INTENSYWNY

ZŁY

Wykorzystywanie korców indywidualnych i korców porodowych, z zerowym wzbogaceniem, znacznie ograniczających ruch i naturalne zachowania zwierząt.

CHÓW O WYŻSZYM DOBROSTANIE

LEPSZY

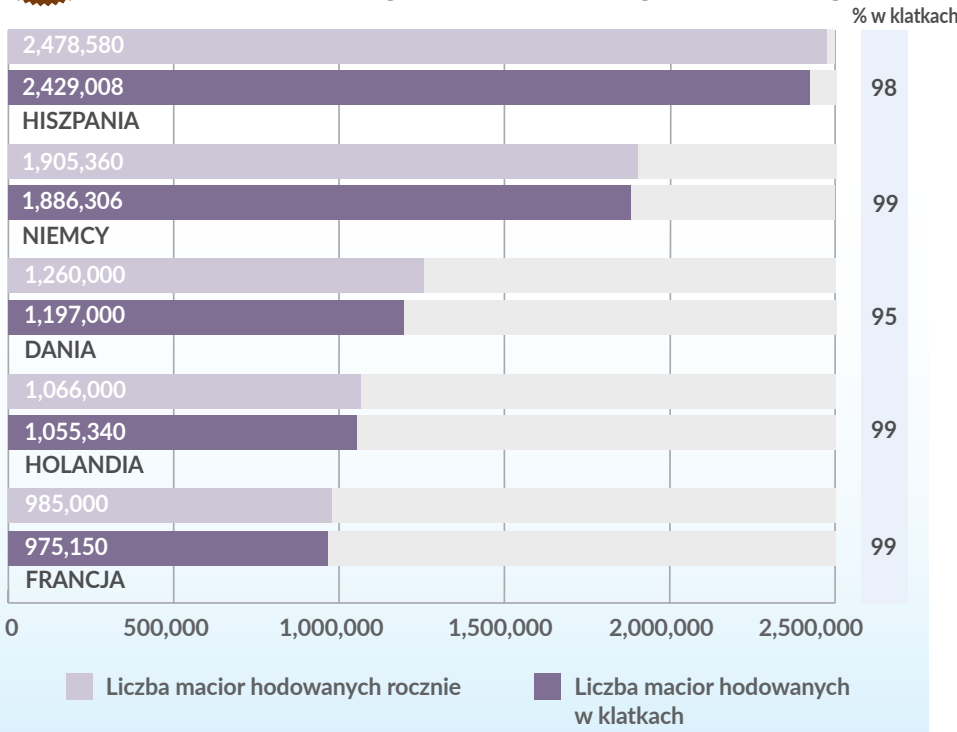
Brak korców indywidualnych i porodowych. W okresie ciąży, maciory trzymane są w przestrzeni zamkniętej, w grupach i rodzą w przestrzeni zamkniętej, w korcach, w których mogą swobodnie się obracać. Zapewniony jest materiał gniazdowy i legowisko.

WOLNY WYBIEG LUB CHÓW EKOLOGICZNY

NAJLEPSZY

Chociaż nie istnieje unijna definicja prawna wolnego wybiegu w odniesieniu do trzody chlewnej, państwa członkowskie zobowiązane są do przestrzegania przepisów dotyczących etykietowania. Zatem hodowcy stosujący etykiety wskazujące na stosowanie hodowli wolnowybiegowej powinni zapewniać zwierzętom możliwość wyjścia z budynku. Zwykle nie stosują też korców indywidualnych i porodowych.

TOP 5 NAJWIĘKSZYCH W UE KOMERCYJNYCH HODOWCÓW MACIOR STOSUJĄCYCH HODOWLĘ KLATKOWĄ

PRAWO WOLNEGO WYBIEGU W EU

Prawodawstwo UE w zakresie rolnictwa ekologicznego zakazuje stosowania jakichkolwiek klatek i wymaga zapewnienia dostępu do świeżego powietrza oraz ściółki. Zezwala także na dłuższe pozostawianie prosiąt przy matce, co zmniejsza stres u zwierząt i potrzebę stosowania antybiotyków. Wiele krajowych programów akredytacji ekologicznych, takich jak Soil Association w Wielkiej Brytanii, podejmują kroki dalsze niż przewidują unijne wymagania w zakresie hodowli ekologicznej, tym samym zapewniając zwierzętom jak najlepsze warunki bytowe.

PRZEPIÓRKI

W UE co najmniej 143 miliony przepiórek hodowanych jest z przeznaczeniem na mięso i jaja. Wiele z nich żyje w klatkach, gdzie nie są w stanie wykonywać nawet podstawowych ruchów. Ich cierpienie jest zupełnie niepotrzebne, bo dostępne są humanitarne alternatywy dla takiego sposobu hodowli.

Nędza życia w klatkach

Być może jednym z największych problemów związanych z dobrostanem przepiórek żyjących w klatkach jest ich wrodzona reakcja na strach. W przypadku zagrożenia, przepiórki szybko wzbijają się w górę, aby uciec. Reakcję tą z łatwością wywołują ludzie hodujący przepiórki w systemach klatkowych, na przykład wchodząc do kurników, w których znajdują się klatki. W następstwie tej reakcji ptaki odnoszą obrażenia, uderzając głowami w sufit klatki.

Podobnie jak w przypadku kur niosek, ruch przepiórek w klatkach jest mocno ograniczony, przez co mogą doświadczać skrajnej frustracji. Większość ich instynktownych zachowań jest uniemożliwiona: nie mogą biegać, kąpać się w piasku i żerować.

W niektórych gospodarstwach aż 80 ptaków trzymanyh jest w jednej klatce i żyją na bardzo ograniczonej przestrzeni, co powoduje stres, zwiększa ryzyko dziobania piór i zmniejsza spożycie pokarmu.

Alternatywy o wyższym standardzie

Propozycje wyższego standardu hodowli przepiórek obejmują korzystanie z wolnego wybiegu oraz

dobrze zaprojektowanych systemów hodowli w kurnikach, które zapewniają wystarczającą przestrzeń i wzbogacenie środowiska, np. poprzez umożliwienie ptakom kąpiele w piasku. Niektóre systemy hodowli w kurnikach zapewniają ptakom także możliwość przebywania poza kurnikiem. Ważne jest, aby zapewnić odpowiednie okrywy naziemne naśladujące naturalne środowisko przepiórek i które pozwalają ptakom czuć się pewnie, przy jednoczesnym zapewnieniu im wystarczającej przestrzeni, by mogły wzbic się w powietrze.

Prawodawstwo

Obecnie nie istnieją konkretne przepisy, które chroniłyby przepiórki hodowlane. W tym przypadku obowiązują ogólne przepisy UE wynikające z dyrektywy rolnej oraz krajowe przepisy dotyczące dobrostanu. Jednak nie zapewniają one szczególnej ochrony przepiórkom, co oznacza, że rutynowo stosuje się jałowe klatki bateryjne.

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę przepiórek hodowlanych. Wzywamy Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań na rzecz bardziej humanitarnej hodowli przepiórek.

Przepiórki w jałowej klatce bateryjnej

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ PRZEPIÓREK W UE

- **Za kratami:** około 143 milionów przepiórek hodowanych jest w UE na mięso i jaja. Wiele z tych ptaków spędza całe życie stłoczone w klatkach, niekiedy z aż 80 innymi ptakami w jednej klatce.
- **Rozmiar przepiórki:** rozpiętość skrzydeł: 36 cm, długość: 18 cm.
- **Brak miejsca:** w klatkach grupowych żyje do 80 przepiórek, wskutek czego na jednego ptaka przypada przestrzeń wielkości zaledwie 9,3 cm x 9,3 cm. To mniej niż średnia wielkość smartfona.

SYSTEMY HODOWLI PRZEPIÓREK

JAŁOWE KLATKI I KURNIKI

ŻŁE

Poważnie ograniczają naturalne zachowania ptaków. Przepiórki często odczuwają strach i wzbijają się w powietrze, wskutek braku osłony uderzając głowami o klatkę.

KURNIKI O WYŻSZYM DOBROSTANIE

LEPIEJ

Zapewniają dodatkową przestrzeń, światło dzienne i wzbogacenie, w większym stopniu umożliwiając ptakom wyrażanie naturalnych dla nich zachowań, takich jak kąpiele w piasku.

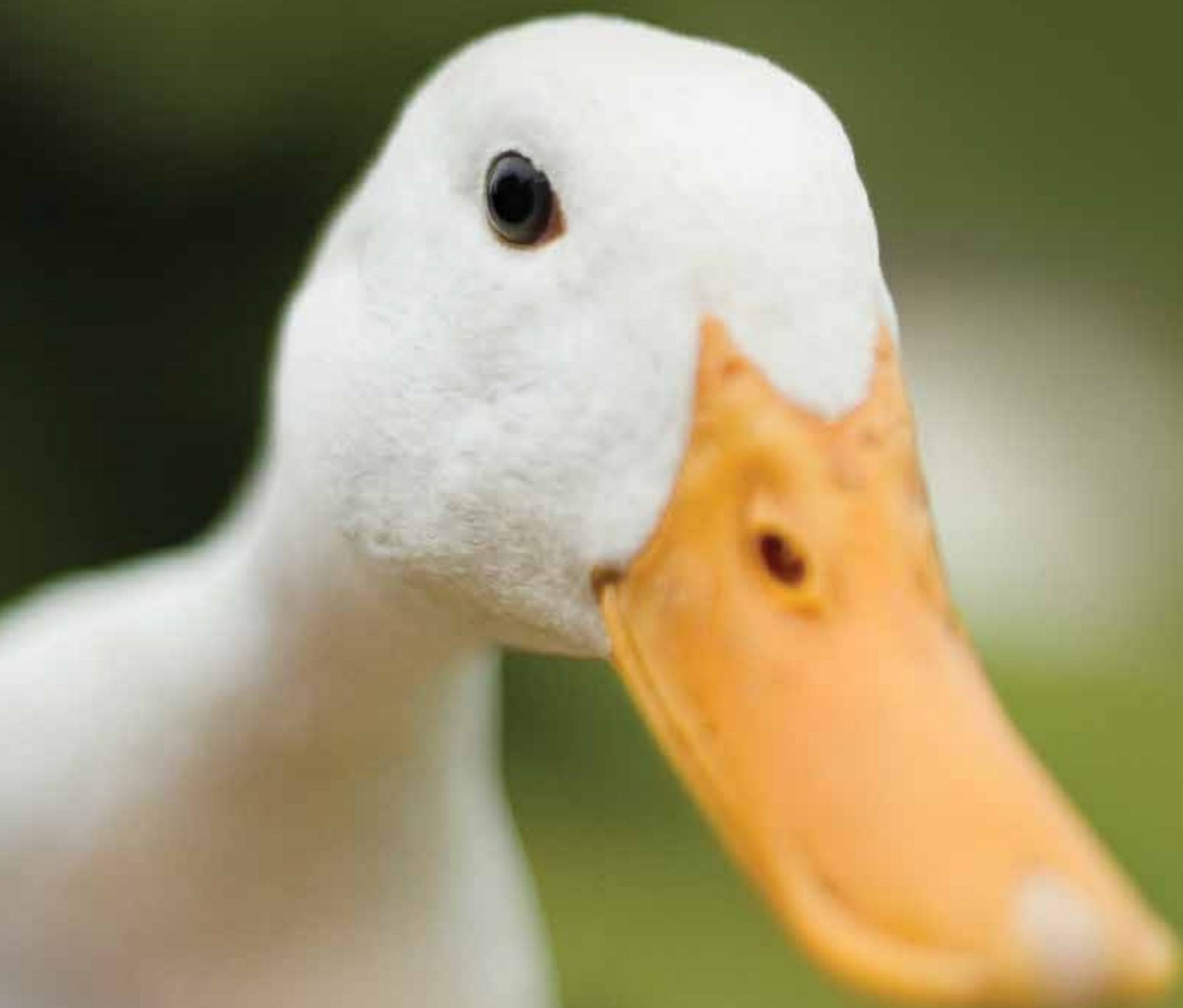
WOLNY WYBIEG

NAJLEPIEJ

Zapewnia dostęp do wybiegu, umożliwiając wszystkie naturalne dla ptaków zachowania, w tym żerowanie.

KACZKI I GĘSI

Co roku w UE około 40 milionów kaczek i gęsi hodowanych jest na foie gras. Ponad dziewięćdziesiąt procent tych ptaków to kaczki. Większość z nich więziona jest w klatkach przez ostatnie dwa tygodnie swojego życia, gdzie karmione są siłą. Zarówno trzymanie zwierząt w klatkach, jak i karmienie ich siłą, to praktyki niehumanitarne i zupełnie niepotrzebne.

“Klatki grupowe dla kaczek są małe i jałowe, z podłogą wykonaną z siatki. Nie ma w nich wydzielonego miejsca na odpoczynek. Ptaki wykazują zachowania antagonistyczne wobec karmicieli oraz bram, których używa się do spychania ptaków na przód klatki i unieruchamiania ich podczas przymusowego karmienia.”

Profesor Donald M. Broom, emerytowany profesor Dobrostanu Zwierząt na wydziale medycyny weterynaryjnej, Uniwersytet Cambridge. Współautor “Dobrostan kaczek podczas produkcji foie gras”¹⁶

© iStockphoto

Nędza życia w klatkach

Większość kaczek i gęsi hodowanych na foie gras spędza w klatkach ostatnie dwa tygodnie życia. Przez pierwszą część swojego życia mają możliwość przebywania na zewnątrz. Ptaki nie tylko zamykane są w klatkach, ale też karmione ogromną ilością pożywienia, tak aby ich wątroba powiększyła się do rozmiarów dziesięciokrotnie większych od jej naturalnej wielkości, co powoduje ogromne cierpienie.

Klatki są zwykle małe. Podłoga w klatkach wykonana jest z siatki drucianej, w klatce nie ma też pośłania ani stałego miejsca na odpoczynek. W całkowicie jałowych klatkach znajdują się tylko poidła z wodą. U ptaków rozwijają się wady postawy i zaburzenia chodu, pojawiają się zmiany na skrzydłach i rany na nogach. Karmienie siłą może powodować stany zapalne i inne urazy przetyku.

Brak alternatyw

Produkcja foie gras poprzez karmienie siłą jest z natury okrutna i powinna zostać zakazana.

Prawodawstwo

Prawodawstwo UE wymaga, by w miejscu, w którym trzymane są kaczki lub gęsi, podłogi były właściwie zaprojektowane, tak aby nie powodowały dyskomfortu i były pokryte odpowiednim materiałem ściółkowym. Wymaga się także, by dostarczać kaczkom ściółki w celu wzbogacenia i unikać jałowego otoczenia. W okresie karmienia ptaków siłą większość hodowców produkujących foie gras nie stosuje się jednak do tych zaleceń. W tym samym okresie ptaki najczęściej zamknięte są w jałowych klatkach z podłogą z siatki.

Przymusowe kamienie zwierząt w celach innych niż medyczne,

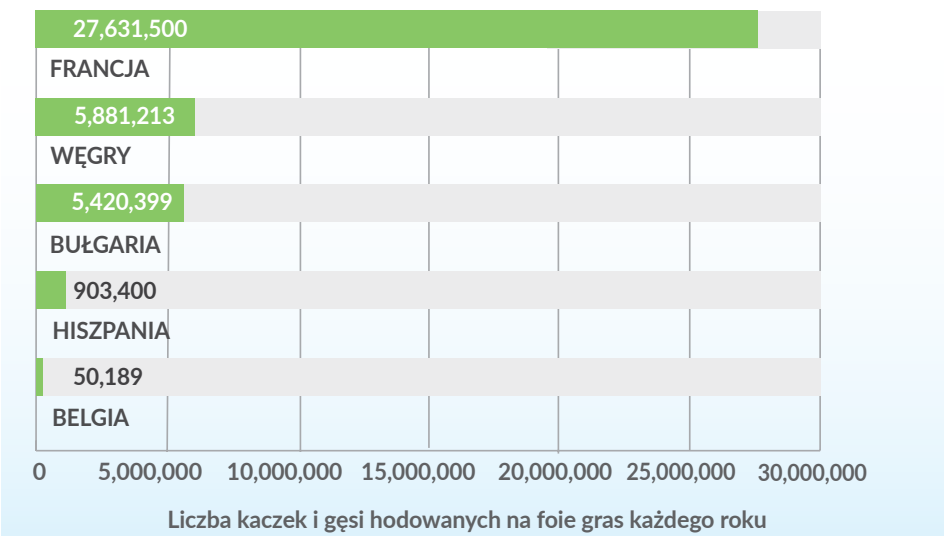
a będące nieodłączną częścią produkcji foie gras, jest wyraźnie zabronione przez konkretne przepisy w sześciu z dziewięciu austriackich prowincji, w Republice Czeskiej, Danii, Finlandii, Niemczech, Włoszech, Luksemburgu, Norwegii, Polsce i po interpretacji ogólnych przepisów dotyczących ochrony zwierząt, także w Irlandii, Szwecji, Szwajcarii, Holandii i Zjednoczonym Królestwie.

Przymusowo karmiona kaczka we Francji

TOP 5

EUROPEJSKICH PRODUCENTÓW FOIE GRAS

JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY PODJĄĆ?

Komisja Europejska musi objąć przywództwo w kwestii wprowadzenia przepisów zapewniających ochronę wszystkich hodowlanych kaczek i gęsi. Wzywamy Komisję i wszystkie państwa członkowskie do podjęcia kroków w celu stworzenia i egzekwowania przepisów jednoznacznie zakazujących hodowania kaczek i gęsi w klatkach oraz zakazujących karmienia zwierząt siłą.

DLACZEGO CZAS ZAKOŃCZYĆ EPOKĘ KLATKOWĄ GĘSI I KACZEK W UE

- **Za kratami:** Kaczki i gęsi są zamknięte w klatkach przez ostatnie dwa tygodnie ich liczącego od 8 do 11 miesięcy życia. W tym okresie są karmione 2 lub 4 razy dziennie.
- **Rozmiar klatek:** Każda kaczka żyje na przestrzeni odpowiadającej wielkością około 2 arkuszom papieru formatu A4.
- **Jałowe klatki:** Kaczki żyją w jałowych klatkach wykonanych z gołej drucianej siatki. Mają do dyspozycji jedynie poidło z wodą.

PAŃSTWO	KURY NIOSKI		KRÓLIKI		MACIORY			WSZYSTKIE
	 KONIEC EPOKI KLATKOWEJ		 KONIEC EPOKI KLATKOWEJ		 KONIEC EPOKI KLATKOWEJ			
	Liczba hodowana rocznie	Liczba w klatkach (% w klatkach)	Liczba hodowana rocznie	Liczba w klatkach (% w klatkach)	Liczba hodowana rocznie	Liczba w kojcach indywidualnych (% w kojcach)	Liczba w kojcach porodowych (% w kojcach)	Liczba w klatkach (łącznie z przepiórkami, kaczkami, gęśmi)
Austria	6,733,485	61,622 (1%)	0	0	239,210	180,479 (75%)*	227,250 (95%)	288,872
Belgia	9,418,433	3,699,795 (39%)	2,876,572	0*	413,250	409,118 (99%)	388,455 (94%)	4,156,090
Bułgaria	4,788,687	2,703,935 (56%)	8,556	8,224 (96%)*	62,040	55,836 (90%)	55,836 (90%)	7,646,354
Chorwacja	1,857,745	1,358,702 (73%)	4,177	4,015 (96%)*	118,000	50,100 (42%)	50,100 (42%)	1,412,817
Cypr	453,488	325,318 (72%)	9,702	9,326 (96%)*	33,280	26,166 (79%)*	32,947 (99%)*	367,591
Czechy	5,806,886	4,876,207 (84%)	655,838	630,397 (96%)	136,050	108,050 (79%)*	136,050 (100%)	5,642,654
Dania	4,424,342	865,188 (20%)	0	0	1,260,000	882,000 (70%)	1,197,000 (95%)	2,062,188
Estonia	1,051,881	907,942 (86%)	0	0	26,600	0	25,270 (95%)	1,033,212
Finlandia	4,321,599	2,591,251 (60%)	0	0	99,100	57,478 (58%)	97,118 (98%)	2,688,369
Francja	49,046,170	31,806,415 (65%)	29,000,000	27,985,000 (97%)	985,000	709,200 (72%)	975,150 (99%)	85,529,915
Niemcy	52,654,659	3,631,054 (7%)	3,400,000	3,268,109 (96%)*	1,905,360	1,498,087 (79%)*	1,886,306 (99%)	8,785,470
Grecja	4,300,313	3,631,413 (84%)	336,801	323,736 (96%)*	118,000	64,663 (55%)*	81,420 (69%)*	4,036,569
Węgry	6,975,187	4,423,666 (63%)	4,350,000	2,610,000 (60%)	250,000	75,000 (30%)	197,500 (79%)*	11,629,258
Irlandia	3,470,665	1,881,394 (54%)	0	0	148,950	145,971 (98%)	141,503 (95%)	2,027,365
Włochy	34,963,657	21,597,438 (62%)	24,500,000	23,642,500 (97%)	561,640	419,286 (75%)*	527,942 (94%)*	45,767,880
Łotwa	2,829,276	2,447,954 (87%)	30,000	28,836 (96%)*	35,490	25,367 (71%)*	31,941 (90%)*	2,508,731
Litwa	2,790,539	2,670,443 (96%)	0	0	50,300	23,569 (47%)*	29,677 (59%)*	2,700,120
Luksemburg	114,201	0	0	0	6,570	4,279 (65%)*	5,387 (82%)*	5,387
Malta	336,209	326,123 (97%)	50,000	48,060 (96%)*	3,460	3,287 (95%)	3,460 (100%)	377,643
Holandia	34,326,001	6,234,000 (18%)	25,000	10,000 (40%)	1,066,000	1,012,700 (95%)	1,055,340 (99%)	7,299,340
Polska	46,269,911	40,182,119 (87%)	1,010,000	970,821 (96%)*	909,000	317,645 (35%)*	399,960 (44%)*	41,552,900
Portugalia	9,225,913	8,556,836 (93%)	4,295,940	4,129,294 (96%)*	235,640	164,686 (70%)*	207,363 (88%)*	12,959,760
Rumunia	7,984,125	4,779,611 (60%)	0	0	342,000	153,900 (45%)	153,900 (45%)	4,933,511
Słowacja	3,078,126	2,601,903 (85%)	0	0	57,140	40,842 (71%)*	51,426 (90%)*	2,653,329
Słowenia	1,199,022	687,110 (57%)	10,000	9,612 (96%)*	20,470	3,739 (18%)*	4,708 (23%)*	701,430
Hiszpania	46,732,918	41,046,685 (88%)	48,500,000	48,252,650 (99%)	2,478,580	2,181,150 (88%)	2,429,008 (98%)	92,541,403
Szwecja	8,060,982	988,488 (12%)	12,500	0	131,500	0	0	988,488
Wielka Brytania	44,132,492	16,399,876 (37%)	0	0	494,000	0	261,820 (53%)	16,677,636
Unia Europejska	397,348,656	211,282,574 (53%)	119,175,086	111,930,581 (94%)	12,186,630	8,612,599 (71%)*	10,653,837 (87%)*	368,974,282

WNIOSKI

Zarówno eksperci, jak i opinia publiczna są jednomyślni – wykorzystywanie klatek w hodowli jest praktyką okrutną i przestarzałą, i powoduje niepotrzebne cierpienie wrażliwych na ból zwierząt. Dowody są przytłaczające – w rolnictwie europejskim należy zaprzestać stosowania klatek. Wzywamy decydentów do wzięcia przykładu z postępowych rozwiązań, już wprowadzonych przez niektóre kraje UE, poprzez inicjowanie działań i podjęcie kroków w celu wprowadzenia nowych przepisów, stopniowo wycofujących klatki z użycia i wprowadzających rolnictwo w XXI wiek. **Możesz nam w tym pomóc.**

ZACHĘCAMY DO PODJĘCIA DZIAŁAŃ TAKICH JAK:

Napisanie do unijnego komisarza ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności, i wezwanie go do zaproponowania przepisów unijnych zakazujących wszelkiego rodzaju hodowli w klatkach.

Lobbing decydentów politycznych w kraju w celu wprowadzenia przepisów krajowych zakazujących hodowli w klatkach i wywarcia nacisku na UE w kwestii podjęcia natychmiastowych działań.

Kupowanie produktów pozyskanych z hodowli bezklatkowych: szukanie produktów pochodzących z hodowli o wyższym dobrostanie, z wybiegu, z hodowli wykorzystujących pasze pastewne, hodowli ekologicznych.

Pytanie sprzedawców i restauratorów prowadzących odwiedzane lokale o korzystanie z produktów z hodowli bezklatkowych.

Wsparcie apelów o jasne i uczciwe etykietowanie produktów, **śledzenie** aktualizacji kampanii na stronie **www.ciwf.pl**

**JUŻ CZAS
ZAKOŃCZYĆ
EPOKĘ KLATKOWĄ**

NOTY WYJAŚNIAJĄCE

• Dane dotyczące rocznej liczby zwierząt zostały pozyskane z następujących źródeł, zgodnie z najnowszymi opublikowanymi danymi: Sows – Eurostat 2017, Kury nioski – CIRCABC 2017, Króliki – Komisja Europejska (DG Santé) 2016 r. Kaczki i gęsi – ITAVI 2016 i SSP, Eurofoiegras 2016, Przepiórki – statystyki przemysłowe i statystyki rządów krajowych. Jeżeli niedostępne są opublikowane dane liczbowe, liczbę zwierząt trzymanyh w klatkach (oznaczonych *) oszacowano na podstawie wiarygodnych źródeł. W celu uzyskania dalszych informacji na temat zastosowanej metodologii, skontaktuj się z nami: kontakt@ciwf.pl

BIBLIOGRAFIA

¹ Dekret królewski dotyczący dobrostanu królików w gospodarstwach, 29/06/14 / Arrêté royal relatif au bien-être des lapins dans les élevages, 29 czerwca 2014 r. C – 2014/24303. http://www.etaamb.be/fr/arrete-royal-du-29-juin-2014_n2014024303.html

² Dyrektywa Rady 1999/74 / WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony kur niosek. Dziennik Urzędowy L203, 03.08.1999 str. 0053-0057. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:203:0053:0057:EN:PDF>

³ Załącznik, tabela 1 (Ares (2011) 524071 – 13/05/2011), w Izbie Gmin, Komisja Komisja ds. Środowiska, Żywności i Rolnictwa 2011. Implikacje dyrektywy w sprawie dobrostanu kur niosek dla przemysłu jajczarskiego. www.publications.parliament.uk/pa/cm201011/cmselect/cmenvfru/writew/egg/egg.pdf

⁴ Tierschutzgesetz [Ustawa o dobrostanie zwierząt], BGBl. I Nr. 118/2004, zmieniona przez BGBl. I Nr. 80/2010, art. 18 ust. 3. Ustawa zakazuje budowania kolejnych klatek po roku 2005, i zezwala na korzystanie z istniejących, jedynie przez kolejnych 15 lat (tj. zakaz zacznie obowiązywać od roku 2020).

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20003541>

⁵ Tierschutz-Nutztierhaltungsverordnung [Rozporządzenie w sprawie dobrostanu zwierząt hodowlanych], Tierschutz-Nutztierhaltungsverordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 22. sierpnia 2006 r. (BGBl. I S. 2043), die zuletzt durch Artikel 3 Absatz 2 des Gesetzes vom 30. Juni 2017 (BGBl. I S. 2147) geändert worden ist. § 45 Nr. 4: http://www.gesetze-im-internet.de/tierschnutzv/_45.html

⁶ Djurskyddsförordning (1988: 539) [Rozporządzenie w sprawie zdrowia zwierząt] §3, 14 i 15: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539

⁷ SI 1991 Nr 1477 Rozporządzenie w sprawie dobrostanu świń. www.legislation.gov.uk/uk/si/1991/1477/made

⁸ Przepisy dotyczące świń, 2003. Forskrift om hold av svin. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175?q=hold%20av%20svin>

⁹ Besluit Hpouders van dieren (Dekret dla hodowców zwierząt) 2014, artykuł 2.15, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2015-09-15>

¹⁰ Ministerstwo Rolnictwa, Dania, 2014. Plan działania w zakresie poprawy dobrostanu świń 2014 [w języku angielskim]. <http://en.mfvm.dk/focus-on/animalwelfare/pig-welfare-action-plan-2014/>; SEGES, Duński Standard Produktu, czerwiec 2017, http://www.pigresearchcentre.dk/~media/Files/DANISH/DANISH%20produktstandard/Produkt_Standard_UK.pdf; "Tekst jednolity ustawy o trzymaniu w pomieszczeniach młodych świń, ciężarnych loch i loch prośnych" (Bekendtgørelse af lov om indendørs hold af gylte, goldsøer og drgtige søer). Wprowadzona w życie w dniu 14 stycznia 2017 r., Na podstawie przepisów Ministerstwa Środowiska i Rolnictwa z 2015 r., ze zmianami z 2016 r. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186206>

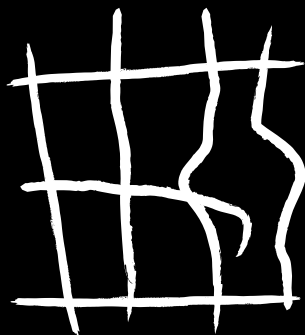
¹¹ Przepisy dotyczące świń, 2003. Forskrift om hold av svin. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175?q=hold%20av%20svin>

¹² Djurskyddsförordning (1988: 539) [Rozporządzenie w sprawie zdrowia zwierząt] §3, 14 i 15: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539

¹³ Rozporządzenie Federalnego Biura ds. Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii (FVSO) w sprawie trzymania zwierząt gospodarskich i zwierząt domowych. 455.110.1, 27 sierpnia 2008 r. (Stan na 1 marca 2018 r.). Federalne Biuro ds. Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii (FVSO): <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20080804/index.html>

¹⁴ Ministerstwo Rolnictwa, Dania, 2014. Plan działania w sprawie poprawy dobrostanu świń z 2014 roku [w języku angielskim]. <http://en.mfvm.dk/focus-on/animalwelfare/pig-welfare-action-plan-2014/>

¹⁵ Rada Europy, 1999. Zalecenia przyjęte przez Stały Komitet Europejskiej Konwencji o ochronie zwierząt hodowlanych (ETS 87) (t-ap): Zalecenie dotyczące gęsi domowych; Zalecenie dotyczące kaczek domowych; Zalecenie dotyczące kaczek muskowskich oraz krzyżówek kaczek muskowskich i kaczek domowych.

KONIEC EPOKI KLATKOWEJ

DLACZEGO UE MUSI **POŁOŻYĆ KRES**
ZAMYKANIU ZWIERZĄT W KLATKACH

Fundacja Compassion in World Farming Polska

ul. Marszałkowska 28 A / 15

00-576 Warszawa

Polska

Tel: +48 22 428 23 56

(pn – pt w godzinach 9:00 – 17:30)

Email: kontakt@ciwf.pl

Web: ciwf.pl

KRS 0000484066 | www.ciwf.pl/procent